

Объявление о предоставлении земельных участков в аренду

В соответствии со ст. 30.1 Федерального закона №136-ФЗ от 25.10.2001 г. "Земельный кодекс Российской Федерации", на основании заявлений граждан о предоставлении земельных участков для индивидуального жилищного строительства МКУ КИО и МЗ Нюрбинского района извещает о наличии предоставляемых в аренду приусадебных земельных участков для ведения личного подсобного хозяйства, расположенных по адресам:

1. с. Кангалас, ул. И.С. Кутанова, 9/1. Заявления по данной публикации принимаются в течение одного месяца со дня опубликования по адресу: 678450, г. Нюрба, ул. Кузакова, б/н, кабинет 7.

Убаастабыллаах Нурба улуунун олохтоохторо!

Нурба оройуонун баһылыгын бу дьыл муус устар 11 күнүнээби 44 №-дээх "Нурба оройуонугар 2014 сылга ойуур баһаарыттан сэрэхтээх буолуу" Уураабаар олобуран, Нурбатаагы лесничество балыксыттары, сир аһын хомуйааччылары, отчуттары уоттан сэрэхтээх буоларгытын санатар. Күөх тыабытын уоттан харыстыабын! Билсэр аадырыскыт: Нурба к, Ленин ул. 39.

Нурба лесничествотын администрацията.

— Реклама —

Продаю

1-комнатная б/у квартира по ул. Комсомольская №27, кв. 3, 1 этаж, капремонт, теплая, горячая/холодная вода, туалет, балкон. 8-914-297-18-46.

Трактор МТЗ-82 с запасным мотором, коробка передач с задним мостом в комплекте, ОТС. Тел. 4-36-42, 8-914-223-12-38 (Ватсан).

Циркулярка мас хайытар 3-хфазка, охочуол б/у, гараж маһа 70 шт. хаппыт бэрэбинэ. 8-914-288-84-35.

А/м УАЗ-бортовой за 100 тыс. руб. Тел. 3-34-38, 8-924-868-21-70.

А/м Тойота Суксид 2009 г.в., 4ВД, с/с, багажник, цвет золотистый, литые, зимняя и летняя резина, пригнана в феврале 2014 г., цена 460 тыс. руб. 8-914-102-53-07.

Шкурки норки разных расцветок (Прибалтика), цена от 3000 руб. 8-914-102-53-07.

А/м УАЗ-микроавтобус 2001 г.в. на ходу, мотор волговский, карбюраторный, цвет белая ночь, 1 хозяин, не таксовал, на охоту не ездил, зимой стоял,

ХТС, цена 160 тыс. руб. 8-914-293-99-42, 8-968-150-28-90.

Автокресло детское (от 15 до 36 кг.) б/у, в отл. состоянии за 1500 руб., ходунки дет. интерактивные от 9 месяцев за 2500 руб., ванночка дет. фирмы Икея с приспособлением для поддержки младенца за 1200 руб., фляга молочная 20 л., 40 л., 40 л., канистра алюминиевая 10 л., 20 л., сети 35 мм., 40 мм. по 450 руб., бензобак УАЗ (можно использовать как запасную емкость для лодки), большой баллон для газовой стационарной плиты за 2500 руб., прихожка (состоит из 3 шкафов) за 15000 руб. 8-914-104-70-09.

Куплю

Куплю металлическую сетку для стяжки. 8-924-364-97-99.

Разное

Принимаю заявки на пиломатериал: брус, обрезные доски 40 мм., 25 мм. (сосна) 8-914-227-89-72.

Запчасти в наличии и на заказ на все авто. 8-914-272-02-37.

Услуги

Строим теплицы, гаражи, бани и т.д. с вашего материала. 8-914-108-27-32.

Дружба сыабин, киптый сытылыбыын. 8-914-285-93-07.

Обшивка сайдингом, замена полов, постройка каркасного гаража из вашего материала. 8-914-822-68-50, 8-968-150-80-34.

Помощь в регистрации документов на дома, участки со сложными историями. Тел. 2-38-02, 8-914-293-59-30.

Ремонт швейных и стиральных машин на дому, наличие запчастей и ножей к электромясорубкам концерна "Аксион" и ОАО "Ротор". Тел. 2-38-02, 8-914-293-59-30.

Считать недействительным

Удостоверение ветерана труда РС(Я) ВР №058246, выданное 18.10.2012 г. ЛЕВИНОЙ Измире Иннокентьевне.

Свидетельство АО №041121, выданное ГОУ СПО Нюрбинский колледж 10.12.2012 г. на имя САВВИНОВА Ивана Валерьевича.

Table with 4 columns and multiple rows containing various advertisements and notices. Each cell contains text about services, products, or legal notices, often including contact information and prices.

ХАҢИАТ
1937 СЫЛТАН
ТАХСАР

САХА РЕСПУБЛИКАТЫН НЬУРБА УЛУУХУН ХАҢИАТА

НЬУРБА

12+

2014 сыл
Атырдыах ыйын
2 күнэ
Субуота
108-109 №
(11258)

ТЭРИЙЭЭЧЧИЛЭР: СР Правительствота, Ньурба улуухун "Ньурба" ("Огни Нюрбы") хаһиат редакцията" автономнай тэрилтэ

— Олохтоох салайыныы —

Октябрьскай нэһилиэгин баһылыгынан 2012 сылтан Д.А.Михайлов талыман үлэли сылдыар. Дмитрий Александрович улууска уопуттаах салайааччы быһытынан биллэр: бу иннинэ икки болдьоххо субуруччу Өнгөлдө баһылыгынан ситиһиилээхтик үлэлээбитэ. Антоновкаба санга баһылык үлэтин сабаллаһына 100 миэстэлээх таас оҕо саадын дьэтин сыбаайатын түһэриини кытта сөп түбэһиспитэ кини үлэтин кэскиллээх өттүгэр муоһалыыр үтүө бэлиэнэн буолбута. Улуус уонна нэһилиэк урукку салайааччылары баһааран барбыт дьыалалара кырачааннары уонна төрөппүттэри үөрдэ-көтүтэ номнуо былырыын үлэбэ киирэн, улууска ураты суолталаах түгэн буолбута.

Оҕо былаһаакката аһыллыта.

Билигин Дмитрий Александрович нэһилиэгин үлэтин-хамнаһын туһунан кэспирин истиэбиг: - Өрөспүүбүлүкэтээби Суол фондатыттан кэлбит үпкэ холбуу нэһилиэк бүддьүөтүттэн эбии харчыны көрүнөн, 2,5 мөл. солк. суумаба суол оноруугу аукцион биллэрбиппит. Бэдэрээтчит "Агроснаб" СПССК (Протопопов А.Н.) уонна хос бэдэрээтчит "Дубинин И.И." ИП 16 уулуссаны хаачыстыбалаахтык онорон үлэтин түмүктээтилэр. Былырыын 12 уулусса онгоһуллан турар. Ньуккаан суолугар 1,4 мөл. солк. суумаба аукцион ытытыллан, "Киров-строй" ХЭТ үлэлин сабаллаһа.

Быйылгы биир санга эбийиэктинэн элбэх аналлаах спорт былаһаакката буолар. Спорт министиэристибэтэ биллэрбит куонкуруугар кыттан кыайыбыт түмүгэр, Дьокуускайтан Кэлэр көлүөнөлөр фондальарыттан кэлбитэ. Оборудованиета 1 мөл. солк. суумалаах, манна волейбол, теннис, футбол, баскетбол былаһааккалара киирэллэр. Бу эбийиэк үлэбэ киирэригэр нэһилиэк өттүттэн 1 мөл. солк. кэрингэ хаһаайыстыбаннай үлэ толоруллубута

уонна спонсорство онгоһуллубута. Дьон сөбүлээн сылдьан эрэр, чуолан оҕолор, ыччаттар абыраннылар.

Окко улууска инники күөнгэ табыстыбыт. От ыйын 28 к. туругунан 11140 т оттоохпут. Сүрүн хотуһабыт - Куочай нүөлсүтүлүбүт буолан, үүнүүтэ үчүгэй. "Ньурба-Агро" МТС уонна баһынай, чаһынай хаһаайыстыбалар сүөһүлэригэр-сылгыларыгар кыстыыр оту буларга дьулуһан куһағана суохтук үлэли сылдьаллар. Ол курдук МТС 400 т оту бэлэмнээтэ. Ойуур баһаарыгар үгүс кыһалгалары көрсөр ыаллыгы Күндээдэ нэһилиэгэр көмөлөһөн, дьоммут баран үлээтилэр. Баһаарга ыксаллаах балаһыанньанын сибээстэн МТЗ-82 тыраахтары уонна баһаарынай емкоһы биэрдибит.

Ус уонна итинтэн элбэх оҕолоох ыалларга аналлаах "Лэппириэн" дьэн санга микро-оройуон тэриллэр. 240 учаастак тырыллан хаһаайыннарын булбуттара. Былырыын ИЖС зонатын оноруу бырагырааматынан Тутуу министиэристибэтэтигэр 5 мөл. 37 тыһ. солк. кэлбитэ. Манна үлэлэһэн 98 дьэни уокка холбообуп-

Үлэ, былаан элбэх

пут, 250 кВт кыамталаах 2 подстанция эбии туруоруллубута. "Лэппириэн" микро-оройуон бырайыагы-сметатын докумуоннара барыта онгоһуллан бүттэ. Итинэн сибээстэн быйыл эмиэ куонкурууска кыттан 7 мөл. солк. ыллыбыт. Уоту киллэригэ үлэ салҕаныаба. Быйыл даҕаны биирдиилээн олоһор дьээлэри тутууга былааммыт улахан. Былырыын 3000 кв. м. кэрингэ иннээх дьэни киллэрбиппит.

"Кыталыктаах" санга микро-оройуону тэрийиэгэ бэлэмнэни үлэтэ түмүктэниэхчэ буолла. Бырайыактырга куонкурууска Дьокуускайдаагы "Стройтехнология" ХЭТ кыайда. Улуус дьаһалтатын уонна улуус Сэбиэтин өйбүлүнэн Антоновкаба 2,5 мөл. солк. көрүллүбүтэ. Нэһилиэк бүддьүөтүттэн эмиэ ирээттэнэн үбүлэһин бэрээдэгинэн 1 мөл. солк. аһаммыта.

ИЖС зонатын онорууга, ол эбэтэр микро-оройуону технологическай холбоһун үлэтигэр үпхарчы булар сылтан СӨ Тьа хаһаайыстыбатын уонна аска-үөлгэ министиэристибэтин нөһүө федеральной бырагыраамаба киирэ сатыахтаахпыт. Былаан быһытынан 100 дьэилээх Кыталыктаах микро-оройуона аспаал суоллаах, 6 мВт кыамталаах хо-чуолунайтан кииннэммит сыла-һынан хааччылар, сырдаттылаах, тротуардаах уулуссалаах, 35 миэстэлээх дьэсаттаах буолуохтаах. Барылаан аабыһынан мань олоххо киллэригэ 300 мөл. кэрингэ наада. Бырагыраамаба киирдэбинэ Октябрьскай нэһилиэккэ 3 сылга федеральной уонна өрөспүүбүлүкэ бүддьүөтүттэн үп көрүллүөхтээх. Нэһилиэк бүддьүөтүттэн ирээттэнэн үбүлэһин баар буолуо. Бырайыак Хабаровскайга судаарыстыбаннай эспэртиесэни аһарыгар туһуламмыт үлэ сабалланна. СӨ Ил Дарханын эбээһинэтин толорооччу Е.А.Борисов алтынны 1 к. диэри бүтэрэн эспэртиесэбэ ыытарга соруудахтаан турар.

Былырыын эмиэ улуус бүддьүөтүттэн үп көрүлэрин ситиһэн, "МТЗ-82" базатыгар экскаватор ылбыппыт. Бу тизхиникэ сааскы-күһүнгү ууну аһардыга улахан көмөлөөх. Быйыл улуус ыһахтыыр сирэ - "Кыталыктаах" комплекс Октябрьскай нэһилиэк бас билиитигэр көстө. Улахан эбийиэк кэлбитинэн сибээстэн, "Кыталыктаах" муниципальной унитарнай предприятие тэрийдибит. Кыталыктаагы көрөрүнистэрин таһынан, ОДКХ, тупсаран оноруу үлэлэринэн дьарыктанар. "Туймаада-лизинг" ААУо-тан ылыллыбыт санга ууну таһар массынаны киниэхэ биэрдибит. Салайааччы Федоров Василий Константинович үлэтин үчүгэйдик сабалаата.

100 ыһаха аналлаах санга типовой хотон уонна буйуна быйыл үлэбэ киирээхтээхтэр. Туһааннаах тэрилтэлэр салайааччылары эбийиэктэрин тутуутун үлэтин сүрүннэһэн күннэтэ үлэлэһэллэр. Улуустаагы "Ичигэс оҕо саада" бырагырааманан былырыын "Ромашка" оҕо саада өрөмүөннэммитэ. Быйыл "Биһик" эргэ дьэтин бастакы куорпуһа акылаатыттан сабалаан сарайыгар тийэ өрөмүөннэнэр. Бэдэрээтчит "Масстрой" ХЭТ (Торохов

100 ыһаха аналлаах хотон.

Антоновкалар отторо үчүгэй.

В.А.) сылытыгытын систиэмэтин эмиэ оноруоба. "Букчай" оҕо лаабыра сангардан онгоһулунна. Бастакы дьэилэрин былырыын Сьа-йаантан көһөрөн аҕалан, оскуола-лар субуотунньуктаан 2 корпусу туттуттара. Быйыл 2,7 мөл. солк. суумаба аукцион ытытыллан, барытын ситэрэн онорон үлэбэ киллэрдибит.

И.Д.Теленков скверин тутууга 1 мөл. суумаба аукцион биллэрбиппит түмүктэнэн, кыайылаабынан "Агроснаб" табыста. "Октябрьскай нэһилиэк биллиилээх дьонноро" стелланы сангардан онорууга бырайыага, сметата онгоһуллар, эмиэ аукционга таһаарыахпыт. Саха културатын, итэбэлин интэриэһиргээччилэргэ уонна уопастыбаннай тэрилтэлэргэ аһаммыт, сылы эргиччи үлэлээхтээх саха балаһанын туттарыахпыт. Симиэтэтэ онгоһулунна. Дьокуускайга олоһор биир дойдулаахтарбыт харчынан көмөлөстүлэр. Сотору эмиэ куонкурус биллэриэхпит. Баанньык-прачечнай үлэли турар. Ороскуотун аччатар сылтан (электро-уотунан сылытыгыга субсидията суох), чоһунан сылытыгыга көһөрөгө былаанныбыт.

Энергетика эбийиэктэрэ, ол иһигэр санга тутуллар микро-оройуоннарга эмиэ, "Якутскэнерго" АК бас билиитэ буолуохтаабынан, подстанцияларбытын, электролинияларбытын барытын докумуоннаттыбыт: техплан, техпаспорт, кадастровый паспорт. Межевание онордубут. Бу саныаха судургу курдук эрээри, улахан үлэ толорулунна. Суол оноруугу үп-харчы туруорсарга, уулуссалары докумуоннааһын үлэтин түмүктэнэн эрэбит. Сайынны уу ситимин холбоон үлэлэтэ турабыт эрээри, 10 сыл устатыгар

эргэрбит. Инньэ гынан эһиилгитэн сангардыы үлэтин ытыахпыт.

Уулуссаны сырдаттыгы киин уулуссаба тимир остуолбалары туруоран холбообуппит. Энергосервиснай хантараагы түһэрсиихпит, үлэтэ күһөрү барыаба. Эһиилгэ бүддьүөккэ бэлэмнэнэн, сайаапкаларбытын көрөммүт ханнык бырагыраамаба кыттан үлэлэһиэхпитин быһаарына сылдьабыт. Эдэр испэсэлистэргэ аһаммыт дьэ тутаары, 4 квартиралаах уопсай дьэ бырайыагын онортордубут. Элбэх квартиралаах олоһор дьэ тутуларыгар учаастак бизиригитигэр аукцион биллэрэн эрэбит. Үлэлэһиэх бэдэрээтчиттэр бааллар. Маньаха дьонго судаарыстыбаттан көрүллэр көмөнү туһаннарар курдук тэри-ниэхпит.

Былырыын 57 ыал электроуотунан сылытыгыга киирбитэ. Уот кыамтата туолан турар буолан, билигин уотунан сылытыгыга киирии аҕыйах. Эһиил Эриэн Кутаба санга подстанция аҕалылан туруорулуохтаах, оччоҕо ыаллар маассабайдык электроуотунан сылытыгыга көһөрө кыахтара үөскүүр. Былырыын СӨ Бырабытыалыстыбатын нэһилиэн-нэбэ отчуотугар туруорсан турабыт. ОДКХ кииннэммит сыла-һыгар дьэилэри холбуурга иттии ситимин тардарга матырыйаалын бэйэбит атыылаһабыт дьэн ирдэ-биллээхтэр. Манна үлэлэһэ сыл-дыабыт, нэһилиэннэ кыаммат арангатыгар көрүллэр көмөнү туһаннарар курдук дьаһаныахпыт.

Бу үлэбэ мин муниципальной сайдыыга уонна социальной бол-пууостарга солбуйааччыларым улахан күүс-көмө буолаллар.

Геннадий АНТОНОВ.

Нэһилиэк суоллара онгоһуллар.

– Ойуур баһаардара –

**СӨ Ойуурга
сыһыаннаһыларга
департаментын салайааччытын
1-кы солбуйааччыта
А.Н.Агеев Ньурбага кэлбитигэр
көрсөн кэпсэтибит.**

- **Алексей Николаевич, бастаан туран, быллырынгы баһаарга үлээбит дьон хамнастара хаһан төлөнүбүтүн интэрэһиригиэр.**
- Өрөспүүбүлүкэ үрдүнэн баһаардары умуруорууга кредиторскай иэс 2013 с. бүтүһүгэр 100 мөл. солк. тахсыбыта. Үксэ авиацияны кытта түһэрсиллибит дуогабардарынан дьону бырабыыга, маневрированиеба, патруллааһынга иэс. Быллырын СӨ Бэрэсидьиэнэ Е.А.Борисов Москвага дойду ойуурун хаһаайыстыбатын салалтатын кытта көрсөн, сүрүн туруорсуллар боппуруостарынан: баһаардары умуруорууга тиэһинькэ тийибэтин, ойууру харыстааһын уонна көмүскээһин, лесничестволары үбүлээһин туһунан кэпсэти барбыта. Биир

"Хамнас син-биир төлөнүөбүз"

сүрүн боппуруоһунан 2013 с. баһаардары умуруорууга кредиторскай иэстэри төлөөһүн көрүлүбүтэ. Өрөспүүбүлүкэ салалтата федеральной уорганнары, РФ Үпкэ министриэтибэтин кытта үлээһэр, бэл диэтэр, Счетнай палатага туруорсулларта.

Бүгүн ити 100 мөл. солкуобайтан 25 мөл. солк. төлөннө. Ити үп сүрүннээн авиа-хампаанналарга иһин төлүүргэ ытыгылына. Билигин авиа-хампаанналар ойуур харыстабылын Дьокуускайдаагы баһаарга үлээһит дьону харчыларга төлөмөтөх буолан, кинилэри мобилизациялыыр олус уустук, ону биһиги үчүгэйдик өйдүүбүт. Ол иһин бу хайысханан көхтөөхтүк үлээһэбит.

Үлэ бу хайысханан барар, туох да буолбутун иһин кредиторскай иэс төлөнүөбүз дьон эрэннэрдилэр. Чопчу болдобуһун эппэтилер. Күн айы кэриэтэ РФ Ойуур хаһаайыстыбатыгар федеральной агентствотун кытта селекторнай сүбэ муннах, видео-кэмпириэнсийэлэр буолаллар. Ол эбэтэр федеральной агентство уонна СӨ Бырабытылыстыбата хонтуруолга туталлар, онон бу боппуруос син-биир быһаарыллыа дии саныбын. Ааспыт сылга баһаарга үлээһит дьону харчыларга төлөмөтөх буолан, кинилэри мобилизациялыыр олус уустук, ону биһиги үчүгэйдик өйдүүбүт. Ол иһин бу хайысханан көхтөөхтүк үлээһэбит.

- **Өрөспүүбүлүкэ үрдүнэн уот төһө ойууру ситэтэ? Иккис космическай таһымнаах мониторинг баһаардара дьон тугуй?**

- Саха сиригэр ойуур баһаардарын

иннинэн быллырынгы көрдөрүү куюһарылына. 2013 с. 390 ойуур баһаара туран 813 тыһ. гааны сизбит буоллабына, быһыл уоттан сэрэхтээх сезон сафаланабытан күн бүгүнгэ диэри 231 баһаар буолла, номуо 905 тыһ. гаа ойууру ситэтэ.

Иккис таһымнаах космическай мониторинг зонатыгар тахсар баһаардар РФ сүбэгийн ыксаллаах быһыыга-майгыга хамыһыйатын быһаарытынан эрэ умуруоруллар. Бастаан улуустаагы КЧС, онтон өрөспүүбүлүкэтээҕи КЧС быһаарылыра тахсар. Уот нэһилиэнньэлээх пуунга эбэтэр экэниэмикэ ханнык эмэ эбийиэгэр суоһуур буоллабына, өрөспүүбүлүкэтээҕи КЧС баһаары умуруорар туһунан быһаарыы ылынар.

Геннадий АНТОНОВ.

– ИКМО "Город Нюрба" –

ПОСТАНОВЛЕНИЕ №1

30 июля 2014 года
О временном приостановлении полномочия члена избирательной комиссии муниципального образования "Город Нюрба" до окончания избирательной кампании

В соответствии закона Республики Саха (Якутия) №964-3 №815-IV от 28.09.2011 г. "О муниципальных выборах в РС(Я)" на основании части 3 статьи 29, пункта 10 части 1 и части 3 статьи 31 избирательная комиссия МО "Город Нюрба" временно приостанавливает полномочия члена избирательной комиссии муниципального образования "Город Нюрба" Лаврушкиной А.А. до окончания избирательной кампании.

1. Опубликовать настоящее постановление в газете "Нюрба".

Председатель ИКМО
Н.Г.ФИЛИПОВА.

– ИКМО "Таркайинский наслег" –

РЕШЕНИЕ № 2

от 26.07.2014 г.

**О регистрации кандидата
на должность главы МО "Таркайинский наслег"**

Проверив соответствие порядка выдвижения кандидата на должность главы МО "Таркайинский наслег" требованиям Закона РС(Я) "О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)" и необходимые для регистрации кандидата документы, ИКМО "Таркайинский наслег" в соответствии со статьями 24, 41, 44 Закона РС(Я) "О муниципальных выборах в РС(Я)" **РЕШИЛА:**

- зарегистрировать кандидатами на должность Главы МО "Таркайинский наслег" Нюрбинского района по единому избирательному округу следующих граждан:

1. **Васильева Василия Васильевича** - 1965 года рождения, тренера ГБУ РС(Я) "Школа высшего спортивного мастерства", выдвинутого Нюрбинским местным отделением ЯРО ВПП "Единая Россия", время регистрации - 17 ч. 05 мин.;

2. **Бурнашева Николая Ивановича** - 1986 года рождения, заместителя главы по муниципальному развитию администрации МО "Октябрьский наслег" Нюрбинского района, в порядке самовыдвижения, время регистрации - 17 ч. 08 мин.;

3. **Николаева Николая Степановича** - 1969 года рождения, главного инженера ООО "Гарантстрой", в порядке самовыдвижения, время регистрации - 17 ч. 10 мин.

Председатель ИКМО Н.В.СЛЕПЦОВА.

– Тыа хаһаайыстыбата –

Николай Иванович Андреев "Күндээдэ" ААУо-ба 2011 с. ыам ыйыгар ананан күргүөмнээх үлэни сабалаабытынан барбыта. Кини бу үлэбэ ананан кэлэригэр ААУо 7 мөл солк иэстээбин төлөһөн, бу күнгө 2 мөл. 800 солк иэстээх хаалыбыт.

2012 с. Нөөлүкүтэ базатыгар биз ыаһына сафаланар, кымыс онорон атыыга таһаарыллар. Сана кэлээт Николай Иванович этүүт бородукусуйатын онорон таһаарар сыах астарбыта. Үрүн астан үтү, суорат, сүгөй, чохоон, йогурт, арыы, быырпах онорон, биир да өрөбүлэ суох тигинэччи үлээһэн Ньурба нэһилиэнньэтигэр хамаатык атыыга күн бүгүнүгэр диэри бара турар. Араас таһымнаах дьаарбангаларга, быыстапккаларга кыттан элбэх грамота, диплом ылан, грант ылбыта үгүс үлэттэн тахсара чуолкай. 4 эдэр үлэһити ДьТХА үөрэттэрэ сылдьар. Ыанныксыттарга анаан 4 квартиралаах уопсай дьыэ тутулан үлэбэ киирбитэ.

Н.И.Андреев 2012 с. 100 миэстэлээх толору механизированнай хотону, 2013 с. эмиэ оннук хотону туттаран үлэбэ киллэртэрибитэ. Бу күннэргэ үһүс хотон тутуугар көңүл ылары ситиһэн, кредитин бигэргэттэрэн олодор. Аны 100 ынах сүөһү афаларга үбүлээһини ситистэ. Бүлүү өрүс Күндээдэ өтүтүнээби биэрэгин 200 м усталаабы ААУо бас билиитигэр киллэриини ситистэ. Бу 3 улахан ситиһини барыта директорбыт Николай Иванович ууратар туһунан соһуччу от ыйын 15 к. Б.Н.Попов илии баттааһыннаах бирикээс тахсыбыт күнүгэр чуолкайданмыта.

Саамай ыгым, от үлэтин кэмгэр салалтата суох хаалан үлэһит дьон үлэһиттэр наһааныларга ыһыллына. ААУо үлэһиттэрин быһар быһааһа уурайарга сайыбылыанна биэрэн олодор. Ол биричиннэтэ директорбытын өйөөмүт эдэр үлэһиттэр көбүлээһиннэринэн улуус баһылыга Б.Н.Попов уонна тыа хаһаайыстыбатын департаментын салайааччыта А.И.Эверстов ааттарыгар 53 үлэһит илии баттааһыннаах сайа-

былыанна суруллубута буолар. Ол 53 киһини барыларын Николай Иванович күһэйэн суруйтарбыт, илии баттаппыт дьон матыптаан уураттылар. Толкуйдаан да көрдөххө, итиччэ элбэх араас санаалаах киһини хайдах күһэйэн илии баттааһа сөбүн киһи өйүгэр баппат. Дьингэ ис иһигэр киирэн толкуйдаан, ырытан көрдөххө, Николай Иванович үлэһиттэрин өйдөрүгэр-санааларыгар хайдах курдук убаастанарын, ытыктанарын өйдүү эбиттэрэ буолуо дии саныбыт.

От ыйын 16 к. ТХД салайааччыта А.И.Эверстов тахсан специалыстары кытта көрсүстэ. Ол көрсүһүү муннах да курдук ааспата. Урукку сылларга Николай Иванович манна үлэбэ кэлиэн иннинэ хаһаайыстыбага төһөлөөх элбэх сүөһү кыстыкка өлбүтэ таах хаалбыта буолуой. Хамнаспытын 200 солк. уонна ыһааха эмиэ афыйах солкуобайы кытта эт оҕото ыларбытын санаатаахха, директорбыт үлэһиттэрин авансанан да буоллун хамнаспытын ыла олобрут.

Хайдах курдук коллективы биир сомоҕо хамаандагына түмэ тардыбытай? Дьингэ Күндээдэбэ көһөн кэлэригэр олох туора, кими да билбэт киһи кэлэн, коллективтар афыйах сыл иһигэр убаастабылы дьонго-сэргэбэ үтүө сыһанынан, кыһалбалары өйдөөһүн, сүбэ-ама биэрэн, ылыбыт үлэтигэр бүтэһигэр диэри бэриинилээх салайааччы быһытынан ылбыта дьин чаччы.

Бигэ тирэхтээх хаһаайыстыбаны өссө өрө тардыах кыахтаах, эрчимнээх салайааччыбытын, директорбытын Николай Ивановичи ууратаннар ыһыллыыга тиэрдэн эрэллэрэ олус абалаах, хомолтолоох.

"Күндээдэ" ААУо үлэһиттэрин коллектива.

Бигэ тирэхтээх хаһаайыстыба ыһыллыыга күһэллэ

Бу суругу улуустаагы тыа хаһаайыстыбатын департаментын салайааччыта А.И.Эверстовтан быһааран биэрэригэр көрдөстүбүт.

Кэнники 3 сылга Ньурба улуһун "Күндээдэ" ААУо-тыгар ынах сүөһү уонна сылгы көннүүнэн өлүүтэ салҕанар: ынах сүөһү - 177, ол иһигэр ыччат сүөһү - 90, сылгы - 169. Ол иһигэр 2011-2012 сс. кыстыкка 77 ынах сүөһү (ыччат сүөһүтэ - 38), 99 сылгы; 2012-2013 сс. кыстыкка 46 ынах сүөһү (ыччат сүөһүтэ - 16), сылгы - 31; 2013-2014 сс. кыстыкка 54 ынах сүөһү (ыччат сүөһүтэ - 36), 39 сылгы өлбүттэрэ. Итини таһынан 2013 с. алтынны ортоугар техүлэһиттэр үлэһиттэр дьалабайдык сыһыаннаһыларыттан холодильник араһсан хаалан 1568 кг ынах этэ буорту буолбута.

2012-2013 сс. улуус буддьүөттүтэн араас көрүгүнүн 17,5 мөл. солк. бэриллибитэ. 2013 с. тэһинчэскэй сэбилээһин суотугар "Күндээдэ" ААУо барыта 6 мөл. 545 тыһ. солк. суумаба 3 "МТЗ-82" тыраахтыры уонна оттуур анал тэһинькэни ылбыта. Улуус тыатын хаһаайыстыбатын департаментын хамыһыйатын быһаарытынан 2012 сылтан тыа сиригэр каадырдары олохсугар инниттэн хаһаайыстыба үлэһиттэригэр анаан биирдиилээн олодор дьыллэри тутарга квоталар бэриллэлэр. "Күндээдэ" ААУо СӨ Тыа хаһаайыстыбатын уонна аска-үөлгэ бэлиитикэтин министриэтибэтин уонна "Гуймаада" ФАПК ГУП-тын кытта сөбүлэһини быһытынан, хотоннору тутар уонна тутууга ылбыт кирэдьииттэрин сабарга хотон тутулан бүппүтүн кэннэ биир сүөһү миэстэтигэр 180 тыһ. солк. кээмэйдээх субсидияны ылар хаһаайыстыбалар испии-

һэктэригэр киллэриллибитэ.

Финансовай-хаһаайыстыбаннай үлэни туруктаах онорорго уонна тупсарарга дьаһаллар ылыллыбыттарын да үрдүнэн, "Күндээдэ" ААУо көрдөрүүлэрэ мөлтүүр. 2014 с. 1-кы анарыгар бухгалтерскай отчуотунан хамнаска иэс 4 мөл. 174 тыһ. солк. тэннэстэ, нолуокка - 1 мөл. 234 тыһ. солк., атын үлэлэргэ уонна өнгөлөргө - 5 мөл. 017 тыһ. солк., ссудаба 29 мөл. 720 тыһ. солк. иэстээхтэр. 2014 с. "Күндээдэ" ААУо производственной-финансовай былаана суох олодор. 2011 сылтан бухгалтерскай отчуотунас аудиторскай бэрэбиэркэтэ ытыгыла илик. Статистическай уонна бухгалтерскай отчуотунаһы биэри тобуллар.

Үтү соботуопкатыгар 426 тонна былаан тиэрдиллибитэ, сыл бастакы анарыгар баара-суоҕа 49 тонна туттарылына. От ыйын 28 к. туругунан "Күндээдэ" ААУо биир даһаны тонна оту бэлэмнээбэтэ, бу эмиэ "Күндээдэ" ААУо салалтатын үлэтин түмүгэ.

Үөһэ этиллибиккэ олобуран,

РАСПОРЯЖЕНИЕ №02-288

от 1 августа 2014 г.

О введении режима чрезвычайной ситуации, возникшей вследствие лесных пожаров на территории города Нюрба
На основании распоряжения Главы МР "Нюрбинский район" Попова Б.Н. от 15 июля 2014 года №990 "О введении режима чрезвычайной ситуации, возникшей вследствие лесных пожаров на территории Нюрбинского района" **распоряжаюсь:**

1. Ввести с 01 августа 2014 года режим чрезвычайной ситуации на территории города Нюрба, возникшей вследствие лесных пожаров на территории Нюрбинского района.

2. Контроль исполнения настоящего распоряжения оставляю за собой.

3. Опубликовать настоящее распоряжение в средствах массовой информации и разместить на официальном сайте администрации МО "Город Нюрба".

В.В.СЕМЕНОВ,
и.п. главы.

ПРОГРАММА ТВ С 4 ПО 10 АВГУСТА

Понедельник, 4 августа

ОРТ
05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.10, 04.25 Контрольная закупка 09.45 Жить здорово! 10.55 Модный приговор 12.10 Женский журнал 12.20 Сегодня вечером 14.05 Добрый день 15.20 "Ясмин" 17.00 Наедине со всеми 18.00 Вечерние Новости 18.50 Давай поженимся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 21.30 "Личная жизнь следователя Савельева" 23.30 "Городские пиканы" 01.20 X/ф "Дерево Джозуа" 03.30 В наше время

РОССИЯ 1
05.00 Утро России 09.00 Ты - это мир! 09.55 О самом главном 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 "Тайны следствия" 13.00 Особый случай 15.00 Девчата 16.00 "Пока станица спит" 18.15 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 "Земский доктор. Возвращение" 00.40 "Операция "Большой вальс"

НБК САХА
06:00 «Великие тайны и мифы XX века» 06:30 «Телепутешествие» 07:00 «Сага күн-Новый день» 09:00 «Сага күн-Новый день» 10:00 «Саха сирэ-Якутия» 10:10 «Ылалылар» 6 серия 10:45 «Мультипарад» 11:00 «Саха сирэ-Якутия» 11:10 «Ойкос» - страна удивительных открытий 11:45 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Хотун Бүлүү» ТВ) 12:15 «Күнчээн» 12:30 «Жизнь прекрасна!» 13:30 «Саха сирэ-Якутия» 17:30 «ТВ-Спорт»: Кроссфит - эрчимии саҥа нымата 18:00 «Саха сирэ-Якутия» 18:15 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Хотун Бүлүү» ТВ) 18:45 «Күнчээн» 19:00 «Саха сирэ-Якутия» 19:15 «Спроси юриста» 19:45 «Атах тэлсэн олорон» 20:15 «В кадре - республика» (ТВ «Хангалас») 20:30 «Саха сирэ-Якутия» 21:00 «Биһикчээн» 21:15 «Жизнь прекрасна!» 22:15 «Аал-луук мас» Культурная эволюция 23:00 «Саха сирэ-Якутия»

5
05.00, 09.00, 11.00, 14.30, 17.30, 21.00 Сейчас 05.10 Утро на "5" 08.30 Место происшествия 09.30, 10.25, 11.30, 11.50, 12.40, 13.35, 14.25, 15.00, 15.45, 16.40 "Морской патруль" 18.00, 18.30, 19.00, 23.45, 00.20, 00.55, 01.20, 01.55, 02.25, 02.55, 03.30, 03.55, 04.30 "Детективы" 19.30, 20.15, 21.25 "След" 22.20 Момент истины Защита Метлиной

КАРУСЕЛЬ
04.00, 11.15 Давайте рисовать! 04.20 Мы идём играть! 04.35, 08.25, 16.10 Лентяево 05.00 Прыг-Скок Команда 05.10, 15.00 М/с "Барбоскины" 6+ 05.35, 19.05, 19.40 М/с "Смурфики" 6+ 06.30, 02.00 М/с "Давай, Диего, давай!" 6+ 07.20, 00.20 М/с "Покойо" 6+ 08.05, 01.45 Берилка учится читать 6+ 08.50 М/с "Робокор Поли и его друзья" 6+ 09.55 Funny English 6+ 10.10 М/с "Забывшие игрушки" 6+ 10.50 Мир удивительных приключений 6+ 11.40 М/с "Великая идея" 6+ 12.25, 02.50 М/с "Зигби знает всё" 6+ 13.35 М/с "Паровозик Тишка" 6+ 14.55 Навигатор Апгрейд 12+ 16.45 М/с "Финли - пожарная машина" 6+ 17.30, 01.00 М/с "Приключения отважных кузенов" 6+ 18.10 М/с "Лунтик и его друзья" 6+ 19.30 Спокойной ночи, малыши! 0+ 20.10 М/с "Фоксики" 6+ 21.50 Куда глаза глядят 6+ 22.05 М/с "Смешарики" 6+ 21.50 Куда глаза глядят 6+ 22.05 Т/с "Доктор Кто" 12+ 22.50 Х/ф "Уроки французского" 12+

Вторник, 5 августа

ОРТ
05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.10, 04.10 Контрольная закупка 09.45 Жить здорово! 10.55 Модный приговор 12.10 Женский журнал 12.20, 21.35 "Личная жизнь следователя Савельева" 14.25 Добрый день 15.20 "Ясмин" 17.00 Наедине со всеми 18.00 Вечерние Новости 18.50 Давай поженимся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 23.30 "Городские пиканы" 01.20 X/ф "Восход тьмы" 03.15 В наше время

РОССИЯ 1
05.00 Утро России 09.00 Судьба поэта. Лебедев-Кумач 09.55 О самом главном 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 "Тайны следствия" 13.00 Особый случай 15.00 Девчата 16.00 "Пока станица спит" 18.15 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 "Земский доктор. Возвращение" 00.40 Целители. Расплата за невежество

НБК САХА
06:00 «Великие тайны и мифы XX века» 06:30 «Телепутешествие» 07:00 «Сага күн-Новый день» 09:00 «Сага күн-Новый день» 10:00 «Саха сирэ-Якутия» 10:10 «Ылалылар» 7 серия 10:40 «Мультипарад» 11:00 «Саха сирэ-Якутия» 11:10 «Ойкос» - страна удивительных открытий 11:45 «ТВ-Спорт»: Хапсабайга СР үтүөлээх тренера Петр Бурцев 12:15 «Күнчээн» 12:30 «Үчүгэйиэн бу сиргэл» 13:30 «Саха сирэ-Якутия» 17:30 «Хотугу суус» 18:00 «Саха сирэ-Якутия» 18:15 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Хангалас» ТВ) 18:45 «Күнчээн» 19:00 «Саха сирэ-Якутия» 19:15 «То, чего вы не знали» 19:30 «Харах далыгар» ток-шоу 20:30 «Саха сирэ-Якутия» 21:00 «Биһикчээн» 21:15 «Үчүгэйиэн бу сиргэл» 22:15 «Молодежный проспект» 6+ 23:00 «Саха сирэ-Якутия»

5
05.00, 09.00, 11.00, 14.30, 17.30, 21.00 Сейчас 12+ 05.10 Утро на "5" 6+ 08.30 Место происшествия 12+ 09.30, 11.30, 12.50, 14.20, 15.00, 16.10, 02.30, 03.45 Т/с "Вход в лабиринт" 16+ 18.00, 18.30, 19.00 Т/с "Детективы" 16+ 19.30, 20.15, 21.25, 22.10 Т/с "След" 16+ 23.00 X/ф "Гусарская балада" 12+ 00.55 X/ф "Воспитание жестокости у женщин и собак" 16+

КАРУСЕЛЬ
04.00, 11.15 Давайте рисовать! 6+ 04.20 Мы идём играть! 6+ 04.35, 08.25, 16.10 Лентяево 6+ 05.00 Прыг-Скок Команда 6+ 05.10, 15.00 М/с "Барбоскины" 6+ 05.35, 19.05, 19.40 М/с "Смурфики" 6+ 06.30, 02.00 М/с "Давай, Диего, давай!" 6+ 07.20, 00.20 М/с "Покойо" 6+ 08.05, 01.45 Берилка учится читать 6+ 08.50 М/с "Робокор Поли и его друзья" 6+ 09.55 Funny English 6+ 10.10 М/с "Забывшие игрушки" 6+ 10.55 Мир удивительных приключений 6+ 11.40 М/с "Великая идея" 6+ 12.25, 02.50 М/с "Зигби знает всё" 6+ 13.35 М/с "Паровозик Тишка" 6+ 14.55 Навигатор Апгрейд 12+ 16.45 М/с "Финли - пожарная машина" 6+ 17.30, 01.00 М/с "Приключения отважных кузенов" 6+ 18.10 М/с "Лунтик и его друзья" 6+ 19.30 Спокойной ночи, малыши! 0+ 20.10 М/с "Фоксики" 6+ 21.50 Куда глаза глядят 6+ 22.05 Т/с "Доктор Кто" 12+ 22.45 Х/ф "Гардемарины, вперёд!" 12+ 00.00 ЧудоПутешествия 6+

Среда, 6 августа

ОРТ
05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.10 Контрольная закупка 09.45 Жить здорово! 10.55 Модный приговор 12.10 Женский журнал 12.20, 21.30 "Личная жизнь следователя Савельева" 14.25 Добрый день 15.20 "Ясмин" 17.00 Наедине со всеми 18.00 Вечерние Новости 18.50 Давай поженимся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 23.30 "Городские пиканы" 01.25 X/ф "Деловая девушка" 03.40 В наше время

РОССИЯ 1
05.00 Утро России 09.00 Второй. Герман Титов 09.55 О самом главном 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 "Тайны следствия" 13.00 Особый случай 15.00 Девчата 16.00 "Пока станица спит" 18.15 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 "Земский доктор. Возвращение" 00.40 Смертельная вертикаль летчика Гарнаева

НБК САХА
06:00 «Великие тайны и мифы XX века» 06:30 «Телепутешествие» 07:00 «Сага күн-Новый день» 09:00 «Сага күн-Новый день» 10:00 «Саха сирэ-Якутия» 10:10 «Ылалылар» 8 серия 10:45 «Мультипарад» 11:00 «Саха сирэ-Якутия» 11:10 «Ойкос» - страна удивительных открытий 11:45 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Ньурба» ТВ) 12:15 «Күнчээн» 12:30 «Жизнь прекрасна!» 13:30 «Саха сирэ-Якутия» 17:30 «Золотой фонд ТВ» 18:00 «Саха сирэ-Якутия» 18:15 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Хотун Бүлүү» ТВ) 18:45 «Күнчээн» 19:00 «Саха сирэ-Якутия» 19:15 «То, чего вы не знали» 19:30 «Честная Якутия» 20:30 «Саха сирэ-Якутия» 21:00 «Биһикчээн» 21:15 «Жизнь прекрасна!» 22:15 «Саха санаата» 22:45 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Абыы» ТВ) 23:00 «Саха сирэ-Якутия»

5
05.00, 09.00, 11.00, 14.30, 17.30, 21.00 Сейчас 05.10 Утро на "5" 08.30 Место происшествия 09.30, 11.30, 11.55, 13.55, 15.00 "Дума о Ковлаке" 18.00, 18.30, 19.00 "Детективы" 19.30, 20.15, 21.25, 22.15 "След" 23.00 X/ф "А зори здесь тихие" 01.55, 02.55, 04.00 Т/с "Вход в лабиринт"

КАРУСЕЛЬ
04.00, 11.15 Давайте рисовать! 6+ 04.20 Мы идём играть! 6+ 04.35, 08.25, 16.10 Лентяево 6+ 05.00 Прыг-Скок Команда 6+ 05.10, 15.00 М/с "Барбоскины" 6+ 05.35, 19.05, 19.40 М/с "Смурфики" 6+ 06.30, 02.00 М/с "Давай, Диего, давай!" 6+ 07.20, 00.20 М/с "Покойо" 6+ 08.05, 01.45 Берилка учится читать 6+ 08.50 М/с "Пингвинёнок Пороро" 6+ 09.55 Funny English 6+ 10.10 М/с "Забывшие игрушки" 6+ 10.55 Мир удивительных приключений 6+ 11.40 М/с "Великая идея" 6+ 12.25, 02.50 М/с "Зигби знает всё" 6+ 13.35 М/с "Паровозик Тишка" 6+ 14.55 Навигатор Апгрейд 12+ 16.45 М/с "Финли - пожарная машина" 6+ 17.30, 01.00 М/с "Приключения отважных кузенов" 6+ 18.10 М/с "Лунтик и его друзья" 6+ 19.30 Спокойной ночи, малыши! 0+ 20.10 М/с "Свинка Пеппа" 6+ 21.50 Куда глаза глядят 6+ 22.05 Т/с "Доктор Кто" 12+ 22.50 Х/ф "Гардемарины, вперёд!" 12+ 00.00 ЧудоПутешествия 6+

Четверг, 7 августа

ОРТ
05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.10, 04.25 Контрольная закупка 09.45 Жить здорово! 10.55 Модный приговор 12.10 Женский журнал 12.20, 21.30 "Личная жизнь следователя Савельева" 14.25 Добрый день 15.20 "Ясмин" 17.00 Наедине со всеми 18.00 Вечерние Новости 18.50 Давай поженимся! 19.50 Пусть говорят 21.00 Время 23.30 "Городские пиканы" 01.10 X/ф "Любовь вне правил" 03.30 В наше время

РОССИЯ 1
05.00 Утро России 09.00 Космический камикадзе. Угол атаки Георгия Берегового 09.55 О самом главном 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 Т/с "Тайны следствия" 13.00 Особый случай 15.00 Девчата 16.00 "Пока станица спит" 18.15 Прямой эфир 20.50 Спокойной ночи, малыши! 21.00 "Земский доктор. Возвращение" 00.40 Смерть Монте-Кристо. Виктор Авилон

НБК САХА
06:00 «Великие тайны и мифы XX века» 06:30 «Телепутешествие» 07:00 «Сага күн-Новый день» 09:00 «Сага күн-Новый день» 10:00 «Саха сирэ-Якутия» 10:10 «Ылалылар» 9 серия 10:55 «Мультипарад» 11:00 «Саха сирэ-Якутия» 11:10 «Култура сылыгар» («Майа» ТВ) 11:45 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Хотун Бүлүү» ТВ) 12:15 «Күнчээн» 12:30 «Үчүгэйиэн бу сиргэл» 13:30 «Саха сирэ-Якутия» 17:30 «Полярная звезда» мировая цивилизация 18:00 «Саха сирэ-Якутия» 18:15 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Ньурба» ТВ) 18:45 «Күнчээн» 19:00 «Саха сирэ-Якутия» 19:15 «Санаалар» 20:00 «Эргимтэ» 20:15 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Бэрдьигэс» ТВ) 20:30 «Саха сирэ-Якутия» 21:00 «Биһикчээн» 21:15 «Үчүгэйиэн бу сиргэл» 22:15 «Технополис» 22:45 «В кадре - республика» (ТВ «Хангалас») 23:00 «Саха сирэ-Якутия»

5
05.00, 09.00, 11.00, 14.30, 17.30, 21.00 Сейчас 05.10 Утро на "5" 08.30 Место происшествия 09.30, 03.30 X/ф "Шел четвертый год войны" 11.30 X/ф "А зори здесь тихие" 15.00 X/ф "От Буга до Вислы" 18.00, 18.30, 19.00 "Детективы" 19.30, 20.15, 21.25, 22.10 "След" 23.00 X/ф "Ночные забавы" 01.40 X/ф "Гусарская балада"

КАРУСЕЛЬ
04.00, 11.15 Давайте рисовать! 04.20 Мы идём играть! 6+ 04.35, 08.25, 16.10 Лентяево 6+ 05.00 Прыг-Скок Команда 6+ 05.10, 15.00 М/с "Барбоскины" 6+ 05.35, 19.05, 19.40 М/с "Смурфики" 6+ 06.30, 02.00 М/с "Давай, Диего, давай!" 6+ 07.20, 00.20 М/с "Покойо" 6+ 08.05, 01.45 Берилка учится читать 6+ 08.50 М/с "Смешарики" 6+ 09.55 Funny English 6+ 10.10 М/с "Забывшие игрушки" 6+ 10.55 М/с "Ангелина Балерина. История продолжается" 6+ 11.40 М/с "Великая идея" 6+ 12.25, 02.50 М/с "Зигби знает всё" 6+ 13.35 М/с "Паровозик Тишка" 6+ 14.55 Навигатор Апгрейд 12+ 16.45 М/с "Финли - пожарная машина" 6+ 17.30, 01.00 М/с "Приключения отважных кузенов" 6+ 18.10 М/с "Лунтик и его друзья" 6+ 19.30 Спокойной ночи, малыши! 0+ 20.10 М/с "Пингвинёнок Пороро" 6+ 21.50 Куда глаза глядят 6+ 22.05 Т/с "Доктор Кто" 12+ 22.50 Х/ф "Гардемарины, вперёд!" 12+ 00.00 ЧудоПутешествия 6+

Пятница, 8 августа

ОРТ
05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00 Новости 09.10, 05.05 Контрольная закупка 09.45 Жить здорово! 10.55 Модный приговор 12.10 Женский журнал 12.20 "Личная жизнь следователя Савельева" 14.25 Добрый день 15.20 "Ясмин" 17.00 Наедине со всеми 18.00 Вечерние Новости 18.50 Поле чудес 19.50, 21.30 Точь-в-точь 21.00 Время 23.20 "Городские пиканы" 01.15 X/ф "Австралия" 04.15 В наше время

РОССИЯ 1
05.00 Утро России 09.00 Актерская рулетка. Юрий Каморный 09.55 О самом главном 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Вести-Москва 11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть 12.00 "Тайны следствия" 13.00 Особый случай 15.00 Девчата 16.00 "Пока станица спит" 18.15 Прямой эфир 21.00 X/ф "Человек-приманка" 00.35 Живой звук

НБК САХА
06:00 «Великие тайны и мифы XX века» 12+ 06:30 «Телепутешествие» 6+ 07:00 «Сага күн-Новый день» 6+ 09:00 «Сага күн-Новый день» 6+ 10:00 «Саха сирэ-Якутия» 12+ 10:10 «Ылалылар» 10 серия 6+ 10:35 «Мультипарад» 0+ 11:00 «Саха сирэ-Якутия» 12+ 11:10 «В кадре республика» (ТВ «Алдан») 6+ 11:55 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Сунтаар» ТВ) 6+ 12:15 «Күнчээн» 6+ 12:30 «Жизнь прекрасна!» 6+ 13:30 «Саха сирэ-Якутия» 12+ 17:30 «Золотой фонд ТВ» 6+ 18:00 «Саха сирэ-Якутия» 12+ 18:15 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Бэрдьигэс» ТВ) 6+ 18:45 «Күнчээн» 0+ 19:00 «Саха сирэ-Якутия» 12+ 19:15 «Хайдах олоорбут, тыа дьоно?» («Борогон» ТВ) 6+ 20:15 «ПРОдвижение» 6+ 20:30 «Саха сирэ-Якутия» 12+ 21:00 «Биһикчээн» 0+ 21:15 «Жизнь прекрасна!» 6+ 22:15 «Нукуус уонна Саачык» уус-уран киинэ 12+ 23:00 «Саха сирэ-Якутия» 12+

5
05.00, 09.00, 11.00, 14.30, 17.30 Сейчас 12+ 05.10 Момент истины 16+ 06.00 Утро на "5" 6+ 08.30 Место происшествия 12+ 09.30, 11.30, 11.45, 13.55, 15.00, 16.00 Т/с "Щит и меч" 12+ 18.00, 18.45, 19.30, 20.15, 21.00, 21.40, 22.25, 23.15, 00.00, 00.45 Т/с "След" 16+ 01.35, 03.05, 04.40 Т/с "Дума о Ковлаке" 12+

КАРУСЕЛЬ
04.00 Давайте рисовать! 6+ 04.20 Мы идём играть! 6+ 04.35, 08.25, 16.10 Лентяево 6+ 05.00 Прыг-Скок Команда 6+ 05.10 М/с "Барбоскины" 6+ 05.35, 19.05, 19.40 М/с "Смурфики" 6+ 06.30, 02.00 М/с "Давай, Диего, давай!" 6+ 07.20, 00.20 М/с "Покойо" 6+ 08.05, 01.45 Берилка учится читать 6+ 08.50 М/с "Смешарики" 6+ 09.55 Funny English 6+ 10.10 М/с "Забывшие игрушки" 6+ 10.55 М/с "Ангелина Балерина. История продолжается" 6+ 11.40 М/с "Великая идея" 6+ 12.25, 02.50 М/с "Зигби знает всё" 6+ 13.35 М/с "Паровозик Тишка" 6+ 14.55 Навигатор Апгрейд 12+ 16.45 М/с "Финли - пожарная машина" 6+ 17.30, 01.00 М/с "Приключения отважных кузенов" 6+ 18.10 М/с "Лунтик и его друзья" 6+ 19.30 Спокойной ночи, малыши! 0+ 20.10 М/с "Мук" 6+ 19.00 Воображариум 6+ 19.30 Спокойной ночи, малыши! 0+ 19.40 М/с "Смурфики" 6+ 20.55 М/с "Зиг и Шарко" 12+ 22.05 Т/с "Доктор Кто" 12+ 02.40 Мир удивительных приключений 6+

Суббота, 9 августа

ОРТ
05.35, 06.10 X/ф "Иллюзионист" 12+ 06.00, 10.00, 12.00 Новости 12+ 07.10 X/ф "Сильные духом" 16+ 08.45 М/с "Смешарики. Новые приключения" 6+ 09.00 Играй, гармонь любимая! 12+ 09.45 Слово пастыря! 12+ 10.15 Смак 12+ 10.55 Олег Стриженов. Любовь всей жизни 12+ 12.15 Идеальный ремонт 12+ 13.10 Д/ф "Роберт Рождественский. Желаю Вам..." 12+ 15.00 X/ф "Август. Восемьго" 16+ 17.30 Угадай мелодию 12+ 18.00 Вечерние Новости 12+ 18.20 Кто хочет стать миллионером? 12+ 19.25 Две звезды 12+ 21.00 Время 12+ 21.30 Сегодня вечером 16+ 23.10 КВН. Премьер-лига 16+ 00.45 X/ф "21 грамм" 16+ 02.50 X/ф "Просто Райт" 16+ 04.45 В наше время

РОССИЯ 1
04.40 X/ф "Воспитание жестокости у женщин и собак" 16+ 07.30 Сельское утро 12+ 08.00, 11.00, 14.00, 20.00 Вести 12+ 08.15, 11.10, 14.20 Вести-Москва 08.25 Язь. Перезагрузка 12+ 09.00 Правила жизни 100-летнего человека 12+ 10.05 Моя планета 12+ 11.20 Вести. Дежурная часть 11.55 Честный детектив 16+ 12.25, 14.30 X/ф "Берег надежды" 12+ 16.25 Смеяться разрешается 16+ 18.05 Субботний вечер 12+ 20.45 X/ф "Слепой расчёт" 12+ 00.35 X/ф "Последняя жертва" 12+

НБК САХА
07:00 «Великие тайны и мифы XX века» 12+ 07:30 «Телепутешествие» 6+ 08:00 «Честная Якутия» 12+ 09:00 «Лотерея вкуса» 6+ 09:30 «Беседы о вечном» 6+ 09:45 «Санаалар» 6+ 10:30 «Мультипарад» 0+ 11:00 «Дворы нашего детства» 6+ 11:30 «Тарбаахалтын астыаха» 6+ 12:00 «Аспыт олох кэрчиктэрэ» 6+ 12:30 «Земля спасенье обретет в твоих руках, педатрия» 6+ 13:00 «Ыраах-чугас аймахтарбыт» 6+ 13:30 «Саха сирэ. Күнтэн күн» 6+ 17:30 «Аал-луук мас»: Сээркээн сэлэн 6+ 18:00 «Истинг илдьит» 0+ 18:45 «Охота и рыбалка в Якутии» 16+ 19:15 «Геван» 6+ 20:00 «Сардаана» 6+ 20:30 «Якутия. День за днем» 6+ 21:15 «Пресс-обзор» 6+ 21:45 «Тумулум, дьомлоох буол» уус-уран киинэ 12+

5
07.00 Т/с "От Буга до Вислы" 12+ 09.00, 17.30 Сейчас 12+ 09.10, 09.55, 10.40, 11.25, 12.15, 12.55, 13.40, 14.25, 15.15, 16.00, 16.45 Т/с "След" 16+ 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.05 Т/с "Морской патруль-2" 12+ 00.00 X/ф "Чтобы выжить" 16+ 02.00 X/ф "Ночные забавы" 16+ 04.15 Т/с "Щит и меч" 12+

КАРУСЕЛЬ
04.00 Прыг-Скок Команда 6+ 04.10 М/с "Милли и Молли" 6+ 05.10 Мы идём играть! 6+ 05.25 М/с "Белка и Стрелка. Озорная семейка" 6+ 06.50 Всё, что Вы хотели знать, но боялись спросить 6+ 07.15 НЕОвечеринка 6+ 07.45, 03.15 В гостях у Витамишки 6+ 08.10 М/с "Великая идея" 6+ 09.00, 01.55 Дорожная азбука 6+ 09.40 М/ф "Чудесный колокольчик" 6+ 10.00 Лентяево 6+ 10.25 М/ф "Бюро находок" 6+ 11.00 М/с "Приключения отважных кузенов" 6+ 18.10 М/с "Лунтик и его друзья" 6+ 18.40 Секреты маленького шефа 6+ 19.30 Спокойной ночи, малыши! 0+ 20.10 М/с "Мук" 6+ 19.00 Воображариум 6+ 19.30 Спокойной ночи, малыши! 0+ 19.40 М/с "Смурфики" 6+ 20.55 М/с "Зиг и Шарко" 12+ 22.05 Т/с "Доктор Кто" 12+ 02.40 Мир удивительных приключений 6+

Воскресенье, 10 августа

ОРТ
06.00, 10.00, 12.00 Новости 12+ 06.10 X/ф "Сильные духом" 16+ 08.10 Армийский магазин 16+ 08.45 М/с "Смешарики. ПИН-код" 6+ 08.55 Здоровье 16+ 10.15 Непугевые заметки 12+ 10.35 Пока все дома 12+ 11.25 Фазенда 12+ 12.15 Идеальный ремонт 12+ 13.10 По следам великих русских путешественников 16+ 14.15 Что? Где? Когда? 15.10 Среда обитания 12+ 16.15 Минута славы 12+ 17.45 Куб 12+ 18.

Мин кэлээри турар быбарда-рыннан сибээстээн тус санаабын Ньурба куорат олохтоохторугар уонна куорат баһылыгар туруоруммут кандидаттарга хаһыат нөнгүө тиэрдиэхпин бабаран суруйан эрэбин. Мэлдьэх буолбатах, кэлинги кэмгэ, бүтэһик уонча сылга, Ньурба куорат олохтоохторо талан ылбыт куорат баһылыгар табыллыбакка олоробут. Талан ылбыт буруйбутугар өрөспүүбүлүкэбэ, баһан ылан эттэххэ блоггердарбыт көмөлөрүнэн, интернет нөнгүө аан дойдуга эриэн ыт элгэр, дьон күлүүтүгэр, сэнэбилигэр киридибит диэтэххэ сыһаа буолбата буолуо.

Ону ол диэбэккэ, баһылык дуоһунаһыгар олон көрүүн бабарааччы быбардан быбарга элбээн иһэр. Өйдөөн көрдөххө, кандидаттарбыт баһыйар өттө киин куораттан уонна да атын сирдэртэн Ньурбага төрөөбүттэринэн куоһурданан туруоруналлар. Бу дьоннорбут кимнээхтэрий? Урукку кэмнэргэ Ньурба туһугар тугу үлэлээн хамнаан ааспыт дьонуй? Бу дьон үксэ 90-с с., үйэ сабаланытыгар үчүгэй олобу көрдөөн киин куоракка барбыт дьон. Итиннэ кинилэр буруйдара суох, олох оннук. Этэллэрин курдук, балык диригини, киһи кэрэбэ, үчүгэйгэ талаһар.

Ол гынан баран мин өйдүүбүнэн, куорат баһылыгы дуоһунаһа арынан-сынан абаабат дуоһунас буолар. Тоҕо диэтэххэ бу дынгнэх хаһаайыстыбаннай үлэ. Дьиэ аҕата тиэргэнигэр хайдах дьаһанар да, ол курдук дьэллээхтэр олоор сирдэрэ, олохторо тупсар эбэтэр, огдолуйар. Куорат баһылыгы үлэтэ эмиэ ити үөһэ суруйбутум курдукка маарынныыр.

Ол курдук Ньурба куорат истас көстүүтэ хайдах дьаһанан оло-

рорбутун арылхайдык көрдөрөр. Мелиоративнай каналларга маарынныыр уу түһэрэр ханаабалар, интэриэһинэйэ диэн уубут ханна да барбат. Куорат тулатынаабы ойуурдарбыт иһэ сыбаалкаба кубулуйдулар, ситэри куорат иһигэр тимир сыбаалката үөскээтэ (Ыраах Убайаанна). Ону таһынан чааһынай дьылээхтэр кварталла-

тын быһаара сатыам диер эр санаалаах, хаһаайыстыбаннай үлэни иһин-таһын билэр, дьону түмэ тардан үлэлэтэлиэм диэбит киһи эрэ ылсар үлэтэ. Бу биер болдьоххо кыаллыбат үлэ уонна биер киһи ыарахаттары туораппат дьыалата. Үчүгэй бэйэлэрин идэлэрин толору баһылаабыт испэсэлиистэрдээх хамаандалаах буолуох-

тэтигэр олон үлэлээбитин туһунан снл бүтэһигэр нэһилиэнньэ билиэхтээх уонна үлэтин сыналыахтаах дии саныбын.

Бэйэм өр сылларга хаһаайыстыбаннай үлэһэн дьарыгырбыт буолан билэбин дии саныбын. Күннээби уларыыны-тэлэри-ийини билбэккэ, эт хаангынан, тутан-хабан олоробот буоллахы-

тарбаттан тутуноу этигит. Хаама снлдан агитациялааччыларга ити эмиэ сыһааннаах. "Үһү" дииди буолары буолбатах кандидаттар тустарынан баһаабырдааһын, эбэтэр урукку кэмнэргэ онорбут өнөлөрүн киэргэтэн эбэн-сабан, сангардан тарбатааһын, ыалдыты да куорат да олохтоохторун киэргэтпэт. Өрөспүүбүлүкэ дьонно истэ-көрө олоролор. Онтон суох соччото суох ааппытын-суолбутун бу сырыыга түһэн биэриэ суохха баар этэ, XXI үйэбэ олоробут.

Манан сиэттэрэн, аһара баарааччыларга этиэм этэ, киһи чииһин, аатын баһаабырдааһын сокуон өттүттэн ирдэбиллээх, эппиэтинэстээх. Конституциянан бэриллибит быраабын туһанан кандидат төһө бабарар билигин көмүскэниэн сөп. Итини санатан туран, күндү Ньурба куоратын олохтоохторун балаһан ыйын 14 күнүгэр бары биер киһи курдук, партияларынан, онон-манан арахсыбакка кэлэн быбардыгытыгар ынгырабын!

Ньурба куорат эдэр ыччатыгар туһаайан манныгы этиэм этэ. Официальной уонна неофициальной лидердэр, бу быбардарга эһиги төһө түмсүүлээххитин көрдөрөр кэмгит. "Үһүнэн" эрэ сирдэппэккэ, бэйэбит чөл, эдэр эрчимнээх санаабытын холбоон актир дстойнай кандиакка куоласкытын биэрин. Бу быбар эһиги инникигитин түстүүр. Быбар буоларын өйдөөн туран актир дстойнайдык кэлэн быбардаан уонна бэйэбит талбыт кандиаттаргытыгар агитация кэмигэр чииэстээхтик үлэлээг диэн ынгырабын!

Р.Д.ФЕДОТОВ,
Ньурба куорат
Бочуоттаах олохтообо.

– Тус санаа –

Инникибитин түстүүр быбардар

Кыһыл көмүс дуйданан, эгин араас өгүнэн оонньоон күһүммүт чугаһаатар чугаһаан иһэр. Эмиэ ол курдук өрөспүүбүлүкэ Ил Дарханын уонна Ньурба куорат баһылыгы талар күммүт баара суоҕа ыйтан ордук кэм хаалма.

рыгар бөх мунһар сирдэр баар буоллулар. Кэмтитэн-кэмигэр хомуллар буоллар саҥа суох буолуо этэ. Уулуссаларбыт быйыл-былырын кураан буолан тулууһан тураллар, кыратык да буоллар өрөмүөн үлэтэ барарын күһүнэн.

Көбөрдүү чааһынан эттэххэ, бүтэһик сыллардаабы отчуотунан көрдөххө, тайба быһыгар олоробут. Аатыгар асфальт-бетон собуоттаахпыт. 3-4 сылга үс км уулусса асфальтын уурулуна. Ааһан көрүн, маннык дьаһанан олодохпунуна хас уон сылыннан үчүгэй уулуссаларынан хаамсыахпыт. Мин билэрбинэн Ньурба уулуссаларын уопсай уһуна 30-ча км, саҥа кварталлар киридрэтэрин аайы эбиллэ туруо баар. Онно эбии уулуссалары сырдатты эмиэ болҕомтоҕо ылыллан наада.

Саҥа талылыгыт баһылыкка бу барыта ыар таһаас буолара чуолкай. Бу ыарахаттары бары-

таах. Оччоҕуна эрэ бу үлэтин инникитигэр тургутоон сөп.

Билигингэ, сурах хоту иһиттэххэ, 5-6 кандидат баар буолуох курдук дириллэр. Онтон быстар аһара кэлиилэр. Ньурба дьонно бэркэ диэн билэн-көрөн олоробут, кэлинги кэмгэ хайа да баһылыктарытыннан кэли дьону талар буоллубут, боростуйдук эттэххэ "вахтовай" методунан үлэлиир курдуктар. Дьылээх-уоттаах ыал киһини бааламат курдук эрээри, баһылыкка тупса ирдэбил буолуохтаах. Командировканын ингин сылтабыран дойдуларыгар баран кэлэллэрэ сэрэйиллэр. Маны бары таһымнаах депутаттар хонтуруоллулар дуу суох дуу? Командировкалар түмүктэрин отчуота ингин диэн баар буолуохтаах этэ. Сылга хас күн үлэлиир миэс-

на, испэсэлиистэринг эппиттэринэн сирдэтэн быһаарыы ылынар баһылык буоллабына, улуу суруйааччы Крылов үгэтигэр дылы, тэлиэгэ мистэтигэр туруон сөп.

Ити үөһэ суруллубут итэбэстэри-быһаастары санаан туран, күндү Ньурба куоратын олохтоохторо, бу сырыыга төрөөбүт куораппыт инники кэскилин диригин толкуйдаан, өйдөөн бу сырыыга баһылыкпытын талыаха дии саныбын. Оннук-маннык хобу-сиби хомуммакка, истибэккэ, бэйэ өйүн сыналалаан, бэйэни убаастанан, туруоруммут кандидаттары киһи быһытынан харыстаан, убаастанан, ааттарын-суолларын баһаабырдыбакка, биер дстойуйнай кандидаты талыахпыт дии саныбын, инникилээх буоллахпытна.

Интернет нөнгүө сонуну тарбаттар блоггердарга туһулаан этиэм этэ, ону-маны, хобу-сиби

– Роспотребнадзор рекомендует –

Действия при сильной задымленности

В связи с тем, что на территории Нюрбинского района действуют лесные пожары, территориальный отдел Роспотребнадзора в Нюрбинском районе напоминает населению о действиях при задымлении.

Дым наиболее опасен для людей, страдающих заболеваниями дыхательных путей, маленьких детей, беременных женщин. Наиболее чувствительны к дымовой завесе люди, страдающие заболеваниями легких и носоглотки, астматики, те, кого мучают хронические гаймориты, фронтиты, трахеиты и бронхиты.

Рекомендуется не выходить без особой нужды на улицу, а утро и день проводить в хорошо кондиционированном помещении (кондиционер, не только охлаждает воздух, но и фильтрует его, улавливая частички гари). Если есть возможность просто уехать ненадолго за город, то лучше воспользоваться этим и постараться увезти детей и домашних питомцев.

Что делать, если у вас сильное задымление и дышать тяжело?

Прежде всего, при сильном запахе, закройте все окна и двери,

и проложите возле щелей влажные полотенца или любой текстиль - так вы препятствуете попаданию дыма в помещение, но если от духоты совсем тяжело, окна открывайте, но вывешивайте на гардины мокрые простыни. Частички пыли и гари будут оседать на них. При сильном задымлении для многих хозяев остро стоит проблема защиты не только себя, но и питомцев от удушья. Если у вас собака или кошка, то старайтесь держать их в закрытом от дыма помещении, а клетки или контейнер с питомцами лучше поставить на пол и накрыть их мокрой тряпкой.

Задымление значительно снижает и без того невеликое содержание кислорода в воздухе, из-за этого и нашему мозгу не хватает кислорода. Может наступить быстрая утомляемость, головная боль, рассеянность.

Чем можно помочь организму?

Сосуды сейчас расширены, а кровь густая. Ни в коем случае не прибегайте к химическим препаратам (речь о здоровых людях, которым в обычной жизни не нужны таблетки), лучше воспользуйтесь природными средствами, являющимися прекрасными аналогами того же аспирина, которые

помогают разжижать кровь и действуют как коагулянты, - это ягоды смородины и малины. Делайте из них желе и морсы. Хороши также травяные сборы: успокаивающие на основе валерианы, пустырника или пиона. Их можно заваривать как чай и пить 3-4 раза в день.

Тем, кто не может уснуть из-за запаха гари и переживаний по поводу сложившейся ситуации, лучше на ночь выпить концентрированный раствор на основе валерианы или пустырника. Также в качестве успокоительных и снотворных можно посоветовать глицин и валидол - таблетку под язык на ночь.

Сейчас лучше стараться меньше находиться на открытом воздухе, но если это невозможно, а задымленность на улице очень сильная, то безопаснее будет использовать ватно-марлевую повязку (лучше влажную). Ещё лучше, если вы купите респираторные маски и будете обрызгивать их водой из баллончика или пульверизатора - это поможет удерживать частички пыли и смога. Как только маска подсыхает - снова ее смачивайте.

Если у вас есть возможность приобрести очиститель воздуха,

воспользуйтесь ею.

В связи с нависшим над городом дымом, у особо чувствительных людей из-за смога может наблюдаться резь в глазах. Это происходит потому, что воздух не увлажнен, а из-за взвеси микроскопических частиц в воздухе, возникает раздражение глаз. Людям с контактными линзами нужны еще и смягчающие капли. Искусственные слезки помогут смыть мелкие частички пыли с роговицы и линз, а капли снимут усталость глаз. Вечером обязательно хорошо умывайтесь, смывайте с ресниц частички пыли и всю косметику, чтобы глаза за ночь успели отдохнуть. Также необходимо обратить внимание на то, что следует есть и пить в этот период.

Что стоит есть и пить?

Токсины и продукты горения выводятся обильным питьем, поэтому следует больше пить, а предпочтении отдавать помимо чистой воды, также и напиткам, являющимся природными антиоксидантами. Одним из таких напитков является зеленый чай, он содержит танины, способные почти полностью очистить организм. Также полезны квас, ком-

пот (несладкий), морсы и отвар шиповника. Малышей лучше всего отпаивать молоком. Оно обволакивает поверхность желудочно-кишечного тракта, предупреждая тем самым всасывание вредных веществ, компенсируя энергетические затраты организма.

В жару не отказывайтесь от соленой пищи. Хлористый натрий, который выходит из организма с потом, нужно восстанавливать. Употреблять кофе и кофеиносодержащие напитки в такие периоды опасно. Еще нужно есть зеленые овощи, которые содержат аскорбинку, черную смородину, растительное масло, морскую рыбу. Эти продукты являются природными антиоксидантами, которые защищают наши клетки от воздействия внешней среды.

Пейте кислородные коктейли, принимайте поливитамины. Это общеукрепляющие средства, которые помогут держать организм в тонусе. Но как часто вам можно пить такие коктейли и какие конкретно витамины подойдут, должен сообщить врач.

**Территориальный отдел
Роспотребнадзора
в Нюрбинском районе.**

Мониторинг о состоянии воздуха

По предписанию территориального отдела Управления Роспотребнадзора в Нюрбинском ра-

йоне аккредитованной лабораторией филиала ФБУЗ "Центр гигиены и эпидемиологии в Нюр-

бинском районе" с 17 июля 2014 года в ежедневном режиме ведется мониторинг за состоянием ат-

мосферного воздуха в связи с повышенной задымленностью в г.Нюрба и в с.Кюндяда. **Определя-**

емые показатели: оксид углерода (угарный газ), диоксид углерода (углекислый газ), оксид азота и диоксид азота.

филиалы	оксид углерода (угарный газ)		диоксид углерода (углекислый газ)		оксид азота		диоксид азота	
	фактические показатели	ПДК мг/м³	фактические показатели	ПДК мг/м³	Фактические показатели	ПДК мг/м³	фактические показатели	ПДК мг/м³
г.Нюрба Центр в 15:12 31.07.2014	5,0 мг/куб.м.	5,0 мг/куб.м.	0		0,1 мг/куб.м.	0,4 мг/куб.м.	0	
г.Нюрба Центр 11:45	0	0	0		0,1	0,4 мг/куб.м.	0	
берег р.Виллой Д-Убаян 11:45	0	5,0 мг/куб.м.	0		0,1 мг/куб.м.	0,4 мг/куб.м.	0	
Кюндяда центр в 10:52	1,0 мг/куб.м.	5,0 мг/куб.м.	0		0,3	0,4 мг/куб.м.	0	
Кюндяда берег р.Виллой 10:52	1,0 мг/куб.м.	5,0 мг/куб.м.	0		0,3 мг/куб.м.	0,4 мг/куб.м.	0	

По результатам ежедневного мониторинга 17 июля 2014 года в г.Нюрба регистрировалась предельно-допустимая концентрация оксида азота. В другие дни превышения определяемых показателей не отмечалось.

Результаты замеров атмосферного воздуха от 1 августа 2014 года (в таблице).

ТО Роспотребнадзора.

– Республика сонун –

- Биһиги бэйэбит инвестордарбытыгар төһө кыалларынан үчүгэй усулуобуйаны тэрийэ сатыбыт, - диэтэ Егор Борисов "Silve Bear Resources" Канада компаниятын акционердарын уонна инвестордарын бөлөбүн кытта көрсүһүүтүгэр. - Оннук да этэ уонна оннук буола туруоҕа. Арай, биһир сүрүн туруорсуубут диэн, инвестордары кытта ситиспит кэпсэтиилэрбит барыта кэмгэр туолуохтаахтар.

"Silve Bear Resources" Директордарын сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ Робин Берчелл компания делегацията Саха сиригэр бэйилгы сырытын соругун туһунан кэпсэтэ.

"Silve Bear Resources" бэрэстэбииттэллэрэ бу сырыта Кэбээни улууһугар Вертикальной көмүстөөх сир "Мангазея" учаастагар үрүн көмүһү хостуур бырайыагынан билгин үлэли сылдыр инвестордары эрэ буолбакка, омук инвестордарын кытта аҕаллылар. Делегация чилиэннэрэ номнуо учаастакка сырыттылар уонна хааччылыгытын, уопсай туругун көрөн астыннылар. Робин Берчелл компанияга ордук федеральной таһымга мэдди көмөлөһөрүн иһин Егор Борисовка: "Эн Роснедра таһымгар өйөөбөтүбүн буоллар, биһиги билгин манна, арааһа, суох буолуо этибит", - диэн махтанна.

Тойон Берчелл Сэбээн Күөл сэлиэнньэтин общественноһун кытта биһиргэ үлээһин тэриллиитигэр өрөспүүбүлүкэ салалтатын көмөтө улахан суолталаабын

Робин Берчелл Егор Борисовка махтанна

бэлиэтиир. Билигин бу сэлиэнньэ сорох олохтоохтору компа-нияҕа үлэлиллэр, уопсайынан, Мангазея көмүстөөх сирин чинчийэр үлэһит 95% Саха сирин олохтооҕо. "Silve Bear Resources" уон сыл устатыгар геологическай чинчийиҥи 65 мөл. доллары тутунна. Дьэ, билгин көмүһү хостуур руднигы тутар кэм үүннэ. Ол иһин компания лицензия ылытыгар санаттан өрөспүүбүлүкэ салалтатын өйөөбүлүгэр наадыйар.

Тойон Берчелл сир баайдаах учаастакка энергетика уонна транспорт инфраструктуратын тутуу боппуруостарын таарыйда, компания регион бырайыактарыгар кыттарга бэлэмнэн эттэ.

- Биһиги манна өр кэмнэ дьохуннук үлэли кэлибит. Атын инвестордарга холубур буолуохпутун баҕарабыт. Саха сиригэр үлэлиир бары өтүнэн барыстаабын бигэргэтиэхпит, - диэтэ Робин Берчелл.

Егор Борисов "Silve Bear Resources" компания акционердарын уонна инвестордарын кытта салгы үлэлээр боппуруостары дүүллэһиннэн, дынгэр, мунгурдана эбитэ буолуо. Ол ээрэри Саха сирин баһылыгы э.т. аан дойду билгингэ олоҕор Россияҕа сыһаннаах уустук уонна сэрэхтээх санкциялар боппуруостарын бэ-

йэтэ көтөхтө. Омук партнердарыгар Саха өрөспүүбүлүкэтэ Российской Федерация сорҕото буоларын санатта.

Робин Берчелл кини компанията Саха сирин кытта биһиргэ үлээһинигэр политическай сүүрэннэр билингитэ, дьолго, харгыстыыр кыахтара суох диэтэ.

Ханнык да санкция туруоруллубутун үрдүнэн, биһиги үлэбитин бүтүннүүтүн толорор санаалаахпыт. Биһиги - политиктар буолбатахпыт, үлэ дьонобут, ол иһин ханнык эрэ политическай матыыптарынан салайтарбаппыт, - диэтэ Берчелл.

ЫСПЫРААПКА:

"Прогноз" САУо, "Silve Bear Resources" компания хос тэрилтэтэ, Эндыбаль сиригэр-уотугар, Саха өрөспүүбүлүкэтин Кэбээни улууһугар көмүһү чинчийиҥи уонна хостууну икки лицензиялаах.

Канада "Silve Bear Resources" компанията 2004 сылтан "Прогноз" САУо нөҕүө геологическай-чинчийэр үлэбэ 2 млрд солкуобай үбү укпуга. Ол үлэ түмүгүнэн "Прогноз" САУо Вертикальной сиригэр-уотугар быста кэмнээх чинчийэр үлэ уонна көмүс саппааһа бигэргэтиллибит.

Республика бэчээтигэн.

– Страховкалааһын –

Олоххутугар, доруобуйабытыгар көмүскэмлээх буолун!

Дойдуга страховка эйгэтигэр 90-тан тахса сыл устата үлээн кэлбит историялаах Росгосстрах өгөлөрүнэн туһанарытыгар ыгырабыт. Биһиги дьон олоҕо, доруобуйа харысхалаах буолуутун хааччылар, ханнык эмэ сыалга (дьиэ-уот атыылаһыыга, оҕону үөрэххэ киллэригэ уо.д.а.) барыстаахтык харчы мунньунар кыабы биэрбит. Ханнык баҕарар киһи олоҕор көрсүлүөн сөптөөх үгүс кыһалбалары (дэг-оһол, улахан ыарыы уо.д.а.) учуоттуур "Накопительная" бырагыраама "Дети Престиж", "Семья", "Сбережение Престиж", "Престиж 2" көрүнгэрэ үлэлиллэр. 5 сылтан уһун болдоххо уурулуннабына, хампаанна барыһыттан киниэхэ эбии дохуот аабыллар.

Европа нэһилиэннэтин 80%-на туһанар "Ритуальная" страховка көрүнгэ быһыл Саха сиригэр киирдэ. Манна 35 сааһыттан 80-гар диэри саастаахтар киирэн тиһэх суолга дьохуннук хараллан баралларын хааччынахтарын сөп.

Билэс тел. 89142563602.

Росгосстрах-Жизнь.

– Редакция почтата –

Ньурба 1960-с сыллар сабаланыларыгар

Оччолорго, ааспыт үйэ 50-с сылларын сабаланыыта, Бүлүүгэ төрөөбүт дэриэбинэ-биттэн чугас оскуола суох буолан, онтон ыраах баар оскуолаҕа интернакка ылбаккалар, 7 эрэ кылаас үөрэхтээх хаалбытым. Икки сыл холкуоска үлэлээн баран 3 сыл аармыйаҕа сулуспалаабытым. Салгыы күнүһүн үлэли-үлэли, киһэтин-түүнүн үөрэнэн, саха бастакы суруйааччыларыттан биридэстэрэ Эрилик Эристиин "революциятын уолаттарын" курдук сырдык өгнөөх мааны таҕастаах, халын бартыбыл тутуурдаах учуутал эбэтэр салайааччы, өссө оччотооҕу кырдыабаастар этэллэринэн "хамыһаар" буолар баҕа санаалаах 1959 с. Амакинская экспедицияҕа үлэлиир убайбар Ньурбаҕа тийибитим.

Убайым үөрэ-көтө көрсүбүтэ уонна ычат киһээнгэ осулатыгар үөрэнэрбэр элбэхтик көмөлөспүтэ. Мин ол оскуоланы 1961 с. үчүгэйдик үөрэнэн бүтэрэн, учуутал буолар баҕа санаалаах СГУ-гар докумуоннарбын туттардым. Онно күмэйим куһаҕан эбит, онон учуутал буолар кыабын суох диэн приемнай да экзаменга киллэрбэтэхтэрэ. Дьэ онон учуутал буолар баҕа санаам букатыннаахтык мэйийдэҕэ ол.

Мин онтон санаабын түһэрбэккэ, сыл курдук үлэлээн баран, 1962 с. сайынгар Ньурба бөһүөлөгэр үлэлиир тэрилтэлэр хонтуораларын кэрийэн үлэ мээстэтин көрдөөбүтүм. Ол сылдьан истибитим Н.С. Хрушев дьаһалынан Ньурба, Сунтар, Үөһэ-Бүлүү, Бүлүү түөрт оройуоннарыгар өссө Кэбээни оройуонун холбоон, онон бу бизес оройуоннар кииннэрэ Ньурбаҕа сана тэриллэн үлэлиир кэмэ эбит этэ.

ССКП КК Генеральной сэкирэтээрэ, ССРС Министирдэрин Сэбиэтин Бэрэссэдээтэлэ Н.С. Хрушев бу дьаһала салалтаны нэһилиэннэбэ чугаһаты дьон ис хоһоонноонун туһунан оччолорго кэпсэтэллэрэ.

Ньурбаҕа биэрэк үрдүгэр, оччолорго 1930-с сыллардаахха райсовет бэрэссэдээтэлинэн үлэлээн сылдьыбыт, саха бастакы позтаргыттан биридэстэрэ, "Күөх Ньурба", "Киэн Ньурба" диэн өйдөбүллэри бастаан киллэрбит Сергей Васильев райсовека анаан туттарбыт хонтуоратыгар бизес оройуоннар райсоветтарын бэрэссэдээтэллэрин уруогун билбэтэх оҕону учуутал мөбөрүн курдук, таах мөбүтэли-сэмэли сылдьар, ол гынан баран, тоҕо эрэ бизес оройуон тыатын хаһайыстыбатын управлениетын начальнига диэн дуоһунастаах, истибитигэр хайбаан эбитэ дуу, "Капитан" диэн ааттыыр, дынгнээбэ Николай Николаевич Иванов диэн ааттаах, бадаба, Мэнэ-Ханалас киһитэ үлэлээбитэ.

Онтон 5 оройуоннар баартыйаларын сэкирэтээрдэрин, эмиэ үөрэбэр мөлтөх оҕону учуутал мөбө, сэмэли сылдьарын курдук мөбө-сэмэли сылдьар Ньурба киһитэ, партком сэкирэтээрэ диэн дуоһунастаах Васильев Гаврил Иванович диэн киһи баара.

Дьэ сити курдук, тыа хаһайыстыбатынан дьарыктанар 5 оройуон райсоветтарын бэрэссэдээтэллэрин тыа хаһайыстыбатын салайааччытынан, онтон ол 5 оройуоннар

райкомнарын бастакы сэкирэтээрдэрин ханнык эрэ партком сэкирэтээринэн салайтаран, салалтаны нэһилиэннэбэ чугаһаты дьон ис хоһоонноох үлэ сабаламыта.

Ол холбоһуу саана Ньурбаҕа 5 оройуон райстаатарын салайар, нууччалылаахтааха, головной райстаат диэн ааттаах тэрилтэ саҕа тэриллибитэ. Бу оройуоннар суокуучуока үлэриир сүрүннүүр, араас ис хоһоонноох отчуоттарын хомуйан анаалыстаан, бу оройуоннар холбоһуктаах салалталарын уонна Дьокуускай информациялыыр сыаллаах, сорукутаах эбит этэ. Онон командировкаҕа элбэхтик сылдьар элэр киһиэхэ наадыан олоҕор кэмнэригэр, үлэ көрдөһө сылдьан головной райстаакка киирэн биэрбит этим.

Онон күн бэбээһэ Амакинская экспедицияга оробуочайды сылдьыбыт киһи мин бүгүн эмискэччи бизес оройуоннар үлэлэрин-хамнастарын түмэр, анаалыстыыр головной райстаат эппиэттээх үлэһитэ буола охсон хаалбытым. Ол саана элэр уонна харса суохтуну буолан, дьылбабар бу тусту уларыйыны, баҕа санаам туолар аартыга арыллыбытын курдук ылыммытым.

Головной райстаат салайааччытынан Семенов Васаилей Яковлевич диэн Ньурба киһитэ үлэлээбитэ. Бу киһи хайдахтаах да улахан отчуока сыһа сыһыпара ханан сылдьарын, былар Англияҕа олоҕо сылдьыбыт сыһи Шерлок Холмс курдук, этэн, ыйан биэрэр ураты дьобурдааҕа. Бэйэтэ олус чинчийэ, ирдэбиллээҕэ уонна оннук хаачыстыбалары дьонтон сатаан ирдиирэ. Аны бэйэтэ кыра үөрэхтээх буолан баран, оччотооҕу оройуоннар үлэлэригэр-хамнастарыгар онгоһуллубут анаалыстары сахалы да, нууччалы да олус грамотнайдык суруйарын, оччолорго салалтаҕа сылдьар дьон хайгыылларын истэрим.

Ол ааспыт үйэ 60-с сылларын сабаланыларыгар Москваттан, биллэн турар Дьокуускайынан нөҕүө, оччотооҕу бизес оройуон киинигэр Ньурбаҕа, олох сатамыта суох, оччотооҕу холкуостар үлэлэригэр улахан охсууну онорбут биһиртэн биһир дьаһаллар кэлэн олоххо киллэриллэн барбыттара.

Дьэ холобур, бу оройуоннар оччотооҕу холкуостарын сол саана сопхуостар саҕа тэриллээри гынан эрэр кэмнэрэ этэ. Саамай улахан уонна үчүгэй бааһыналарыгар, бүүс бүтүннүүлэригэр кукурузаны, подсолнуу ыстарыттарга. Холкуостар салалтала-ра ол кукуруза уонна подсолнух ыһыгыгар тиздиллибит былааны толорууларын элбэх киһи, быһаччы холкуостарга тийэн хонтуруоллуура. Ол хонтуруоллуур дьон быыстарыгар биһиги головной райстаат үлэһиттэрэ эмиэ баар этибит.

Соҕуруу ичигэс эрэ сиргэ үүнэн кэлбит кукуруза уонна подсолнух Саха сирин тымыны сайынын тулуйбатаҕа. Икки хас сыл ыспыттарга, ыстахтарын утаа көбөрөн тахсан иһэн хаһынга обустаран, Бүлүү түөрт оройуоннарын бары холкуостарын бастын бааһыналарыгар ыһыллыбыт подсолнух уонна кукуруза үлүйөн хараара өлөн турарын көрүөххэ куһаҕана бэрдэ. Бу иэдээннээх дьаһалы олоххо киллэриити түмүгэр төһөлөөх элбэх бурдук, оҕуруот аһа, хортуска үүнүөхтээхтэрэ үүммэккэ хаалбыттарга буолуой?!

Аны ынах сөҕү иитиитигэр, эти элбэтэбит диэн ааттаан, "подсос" фермалара диэннэри тэрийбиттэрэ. Оннук фермаларга турар ынахтарга хас биридиллэригэр биридии ньири сыһыарыллан эмэрэ, онтон улахан үттээх биһир эмит ынах баар буоллабына, ол ынахха икки ньири сыһыарыллара.

Дьэ сити курдук, ол подсос фермаларыгар турар ынахтары ыыр боуулааба. Аны оннук подсос фермалара хас холкуос, саҕа тэриллэн эрэр сопхуостар айы бааллар. Дьэ онон, бэйэбит да санаан көрүң, төһөлөөх үт ситэ ыаммакка хаалбыта буолуой?!

Өссө ол сылларга, 1960-с сыллар сабаланыларыгар, өрөспүүбүлүкэбэ тыа хаһайыстыбатыгар Ньурба оройуона, атын оройуоннары кытта тэнгээтэххэ, саамай үчүгэй көрдөрүүлээх уонна инники да бэрэспэктиибэтэ үчүгэй, онон оройуонга Ленинскэй диэн ааты ингэрэр туһунан үөһэттэн дьаһал кэлбитэ. Бу кэлбит дьаһал эмээ улахан утарылаһыта суох олоххо киирбитэ. Онон хас сылын чуолкай өйдөөбөтүм, Ньурба оройуона Ленинскэй диэн ааттана сылдьыбыттаах.

Ол саана, ааспыт үйэ 60-с сылларын сабаланытыгар 5 оройуон киинигэр Ньурба бөһүөлөгэр буолталыыр улахан мунньахтарга сылдьыталаан, дьон тугу кэпсэтэрин истэрим. Мунньахтарга сылдьан иһиттэххэ, үрдүкү былаас онгортообут сыһа-халты дьаһалларын улаханнык утарсы баара тоҕо эрэ иһилибэт да, көстүбэт да этэ. Арай хаһыат эрдээктэрэ Атласов диэн киһи: "Бүгүңнү салалта ханнык эрэ оройуон, ханнык эрэ холкуобулар ньири ыалдыан өллөбүнэ айдаан бөбөнү тардар. Ол холкуос бэрэссэдээтэлэ кырата буоллабына, ол оройуонун салалтатын кытаанах дьүүлүгэр турар. Онтон оҕо ыалдыан өллөбүнэ, ким да кыһаллыбат. Саатар бүгүңнү салалта төбөтүн да тарбанан көрбөт быһыылаах", - диирэ.

Ол саана Маалыкайга киин уһаайбаалаах "Степан Васильев" аатынан холкуоска Н.И. Прокопьев диэн киһи СГУ-гар преподавателинэн үлэли сылдьан бэйэтин дойдутугар баҕатынан кэлэн бэрэссэдээ-

тэлли сылдьар кэмэ эбит этэ. Оччолорго Ньурбаҕа буолар улахан мунньахтарга биһиги, эдэр дьон, Николай Иванович трибунаҕа кэпсэтэ тахсарын уонна тылын-өһүн истээри эрдэттэн кэтээрбит. Ураты саҕалаах киһи эбит этэ. Кини Дьокуускайынан нөҕүө Москваттан кэлбит дьаһаллары кириитикэлээбэт этэ. Ол гынан баран 5 оройуон холбоһуктаах салалтатын сөбүлээбэтин хайдах эрэ атыннык этэрэ. Дьэ холобур, "Биһиги холкуоспут салалта дойду үрдүнэн ылыныллыбыт Конституцияга олобуран, холкуостарыт уопсай мунньахтарыгар дүүллэһилибит, холкуоспут тыа хаһайыстыбатыгар ханнык хайысханы тутуһан инникитин үлэлиэхтээбэр онгоһуллубут устаабынан салайтаран үлэлибит. Онон эһиги биһиги үлэбитигэр-хамнаспытыгар орооспокуттар көрдөһөбүт", - диирэ.

Өссө Николай Иванович салалтаҕа туһаайан: "Эһиги биһиэхэ оройуонтан дьону командировкаҕа ытыгыман. Ол оннугар биһиэхэ тахсыахтаах дьон биһиги холкуоспут наадатын быһаарса манна, оройуон киинигэр баар тэрилтэлэргэ сырыттыннар. Өссө улахан тэрилтэлэргэ сылдьан биһиги холкуоспут тиэхиникэтигэр саппаас чаас көрдөстүңнэр", - диэн этэрэ.

Оччотооҕу оройуон салалтата Николай Ивановичи сөбүлээбэккэ, кини үлэтин-хамнаһын бэрэбиэркэлэтэ сотору буола дьону командировкаҕа ыталыыра. Оннук бэрэбиэркэбэ тахсар дьону кытта үлэлиир тэрилтэм миигин эмиэ ол "Степан Васильев" холкуоска ыгытар этэ.

Ньурба саастаах уонна сааһыра барбыт дьону "Степан Васильев" холкуос, кэлин 1967 сылтан сопхуос дирэктэрэ Николай Иванович Прокопьев сопхуонун Саха сиригэр эрэ буолбакка, Арасыйына, өссө Сэбиэскэй Сойууска тийэ бастыһынар кэккэлэригэр таһаарытын иһин Ленин уорданынан наараадаламмытын, өссө ССРС Верховной Сэбиэтин депутата буолбутун билэбит.

1960-с с. сабаланыларыгар күөх уонна киэн Ньурбаҕа эдэр сааһым ааспытын уонна Ньурбам дьону миигин, оччолорго кыра үөрэхтээх эдэр киһи, "хамыһаар" буола үүнэн тахсарбар көмөлөспүккүт иһин уонна бүгүн улахан ыаллар аҕалара, ийэлэрэ өссө эһэлэрэ, эбэлэрэ буолбут оҕолорум бука бары күн сирин Ньурбаҕа көрбүттэрин иһин, Эһиэхэ, Ньурбам дьонугар махталым улахан.

Рев ДЬАЛЛАБААРАП,
суруналыс, госулуусна бэтэрээнэ,
улуус Ытык Сүбэтин чилиэнэ,
Бүлүү куорат бочуоттаах олохтооҕо.

